

RIKSDAGENS BANKFULLMÄKTIGES

BERÄTTELSE

FÖR ÅR 1934

TILL

RIKSDAGENS BANKUTSKOTT

HELSINGFORS 1935
STATSRÅDETS TRYCKERI

Innehåll:

	Sid.		Sid.
<i>Det ekonomiska livet i Finland år 1934.</i>		Bankens förhållande till staten	14
Industrin	3	Bankens bokslut	14
Lantbruket	4	<i>Av Bankfullmäktige handlagda ärenden.</i>	
Arbetsmarknaden	5	Inlösen av sedlarna	17
Utrikeshandeln	6	Pensionerna	17
Inrikeshandeln	6	Avskrivningen av värdelösa fordringar ..	17
Samfärdseln	7	Revisionen	17
Penningmarknaden och kapitalmarknaden	7	Granskningen av lånerörelsen och valuta-	
Räntefoten	8	handeln	17
Betalningsbalansen och kapitalrörelsen ..	8	Inventeringarna och inspektionerna av av-	
Finska markens värde och prinsnivån		delningskontoren	17
<i>Finlands Banks verksamhet.</i>		Under Bankfullmäktiges inseeende stående	
Penningvärdet och valutahandeln	10	fonder	18
Utlåningen	11	Kontrollanterna vid avdelningskontoren ..	18
Räntesatserna	12	Bankfullmäktige och revisorer	1
Sedelstocken	13		

Det ekonomiska livet i Finland år 1934.

Samma glädjande uppsving, som karakteriserade det ekonomiska livet i Finland under år 1933, fortgick även under år 1934. Produktionen, handeln och samfärdseln blevo livligare, penningmarknaden visade en lättnad, räntefoten nedgick, befolkningens köpkraft förbättrades och även levnadsstandarden höjdes delvis för vida befolkningslager. Till denna allmänna förbättring av det ekonomiska läget bidrogo många faktorer. Den viktigaste av dessa var den uppenbara högkonjunktur, som var rådande på trävarumarknaden och vars verkningar gjorde sig gällande på ett fruktbringande sätt på de mest olika områden. Beklagligtvis försvagades den internationella trävarumarknaden ånyo på hösten, varför läget vid redogörelseårets slut icke var lika lovande som vid dess början. Då det ekonomiska livets utveckling i Finland i allmänhet är i hög grad beroende av världsmarknaden, och då utvecklingstendensen å denna, oberoende av den i talrika länder och på många områden pågående återhämtningen fortfarande är osäker, finnes ej säkerhet för att den uppåtgående tendensen skall fortsätta heller i Finland.

Industrin.

Den industriella verksamheten blev avsevärt livaktigare. Enligt Unitas index steg industrins produktionsvolym från 115 poäng år 1933 till 132 poäng senaste år, medan åter produktionens värde ökades från resp. 97 till 113 poäng. Produktionens volym var sålunda senaste år 14.8 %

större än år 1933; den har samtidigt stigit 7.3 % högre än år 1928, som var den senaste högkonjunkturs toppår. Ökningen i produktionsvärdet under senaste år var 16.5 %, men understeg detta fortfarande med 8.9 % toppsiffran för år 1928.

Till den ökade livaktigheten i den industriella verksamheten under senaste år bidrogo både export- och hemmamarknadsindustrierna, den förra dock kännbart kraftigare. *Exportindustrins* produktionsvolym stegrades med 16.5 % sedan föregående år och då pristäthållandena voro förmånliga, ökades dess värde ännu mer eller med 23.3 %.

Denna gynnsamma utveckling berodde i första hand av sågiindustrin. Utvecklingen av trävarumarknaden under senare hälften av år 1933 och i början av år 1934 skedde i högkonjunkturs tecken: efterfrågan stegrades speciellt i England, där byggnadsverksamheten var sällsynt livlig och prisen på trävaror stego per standard c:a 3 pund högre än på hösten 1932. Träindustrin, som inköpt sin råvara till bottnpris, fick god förtjänst och erhöll sålunda ersättning för de föregående årens förluster. Många sågar, som stått de föregående åren, sattes åter i gång. I trävarumarknadens utveckling inträffade dock under året en vändning, vilken närmast föranleddes av den ökade konkurrensen från Kanadas sida på den engelska marknaden, Rysslands konkurrens på kontinenten samt stegringen i sågproduktionen i talrika länder. Av dessa skäl blev trävarumarknaden ånyo svagare och prisen försämrades. Den osäkra situation, som in-

trädde på hösten, fortfar allt ännu. Trävaruindustrin, som på hösten betalade kännbart högre pris för skogarna än föregående år, har sålunda fått vidkännas en inknappning av prismarginalen från bägge hållen.

Exporten av sågade varor utgjorde senaste år 1,086,900 standards mot 982,000 standards närmast föregående år och 736,100 standards år 1932. Exportvärdet av de sågade varorna stegrades ännu kraftigare. Det var för redogörelseåret 2,213 milj. mk, mot resp. 1,702 och 1,202 milj. mk de två närmast föregående åren. — I exporten ingår c:a 44,500 standards från Ryssland importerad råvara, som förädlats i Finland för vidare skeppning.

Även inom flere andra grenar av exportindustrin rådde relativt gynnsamma konjunkturen; exporten kunde stegras till höjda pris. Under den senare hälften av redogörelseåret försämrades även dessa marknader i allmänhet.

Av olika slag av trävaror exporterades: faner 115,300 ton mot 95,900 ton år 1933, trädrullar 5,900 ton eller samma kvantitet som föregående år samt möbler 1,900 ton mot 1,200 ton föregående år. Även exporten av runt virke stegrades avsevärt; av gruvstolpar och mintimmer utfördes 1,808,000 m³ mot 1,436,000 m³ år 1933 samt pappersved 1,333,000 m³ mot 792,000 m³ år 1933. Medelpriset såväl på runt virke som på träprodukter, utom trädrullar, var högre än år 1933.

Beträffande pappersindustrin i ordets vidare betydelse giva följande tal en bild av dess utveckling. Exporten av pappersmassa ökades från 207,900 ton år 1933 till 249,000 ton, exporten av cellulosa från resp. 797,900 till 802,100 ton, exporten av papp från 60,000 ton till 64,300 ton och exporten av papper från 319,300 ton till 355,800 ton. Utförseln av alla dessa produkter var större än under något tidigare år. — På flere håll ha maskinerierna för-

nyats och byggnadsarbetena på två nya cellulosafabriker påbegynts.

Hemmamarknadsindustrins produktionsvolym var 10.7 % större än år 1933 och var stegringen i värdet 12.6 %. Hemmamarknadsindustrin nådde varken i fråga om volym eller värde upp till den nivå, till vilken den nått under den senaste högkonjunkturen.

Inom *byggnadsverksamheten* framträdde en del tecken till uppsving, men blevo de, delvis på grund av den på detta område uppkomna arbetskonflikten, svaga. I Helsingfors fullbordades 1,836 nya boningsrum mot 1,359 rum år 1933. För jämförelsens skull kan nämnas, att under senaste högkonjunktur fullbordades c:a 11,000—16,000 nya boningsrum i året. Att döma av de granskade ritningarnas antal kan man vänta, att denna verksamhet, vars betydelse från finsk konjunktursynpunkt alltid är synnerligen stor, skall bliva ännu livaktigare.

Lantbruket.

På grund av de gynnsamma klimatiska förhållandena var skörden för redogörelseåret mycket tillfredsställande. Enligt förhandsuppskattning erhöles av råg 6 %, av korn 22 %, av vårvede 20 %, av havre 21 %, av odlad hö 19 % samt av rotfrukter 38 % större skörd än för året därförinnan; endast av höstvede och potäter erhöles en mindre skörd än för närmast föregående år. Totalmängden av skörden uppskattades till 3,645 milj. foderenheter, medan motsvarande mängd för åren 1933 och 1932 var 3,185 och 3,192 foderenheter. Skördens värde i pengar har uppskattats till inemot 5,500 milj. mk mot 5,116 och 5,312 milj. mk för de tvenne närmast föregående åren. Såväl ifråga om kvantiteten som värdet var skörden för redogörelseåret rikligare än för något tidigare år. Härtill har för sin del bidragit stegringen av den odlade arealen

med c:a 40,000—50,000 hektar per år samt även den oavbrutet ökade effektiviseringen av brukningsmetoderna.

Prisen på lantbruksprodukterna sjönk i början av redogörelseåret och höllo sig prissförhållandena ogynnsamma, oaktat prisen i slutet av året övergående förbättrades. Enligt den av Lantbruksproducenternas Centralförbund publicerade prisindexen voro prisen på lantbruksprodukter, om 1926—1928 års pris tagas lika med 100, under redogörelseåret i medeltal 70 poäng, medan motsvarande index för år 1933 var 72 poäng. Samtidigt steg prisindex för lantbruksförnödenheter från 85 till 86 poäng och lantbruksarbetarnas löneindex från 81 till 82 poäng. Senaste höst förbättrades åter prisen på lantbruksprodukter i någon mån, så att deras index i december steg till 77 mot 70 poäng i december 1933. Men samtidigt steg prisindex för lantbruksförnödenheter från 84 i december 1933 till 92 i december 1934 och löneindex för arbetarna från resp. 82 till 85 poäng. Denna förbättring i prisen har icke varit en följd av den omfattande stödpolitik, som staten fortfarande bedrivit såväl i form av tullar som exportpremier, utan av den i utlandet av olika orsaker försiggångna prisutvecklingen. Det är ännu för tidigt att säga, om detta är enbart en säsongföreteelse eller om den för lantbruket gynnsamma vändningen blir bestående.

Den nya prisutvecklingen har icke nämnvärt hunnit inverka på lantbrukets ställning senaste år. Desto mer har härvidlag inverkat den nu så allmänna kontingenterings- och reglementeringspolitiken, vilken i hög grad försvårat avsättningen av Finlands viktigaste lantbruksprodukter. På grund härav och då även köpkraften i hemlandet förbättrades, nedgick exporten av en del lantbruksprodukter, bl. a. utförseln av svinkött från 2,692 ton år 1933 till 1,740 ton senaste år, exporten av ost från resp. 4,176 ton till 3,866 ton och smörexporten

från 11,885 ton till 11,098 ton. Utförseln av ägg, som de föregående åren vuxit så kraftigt, att den år 1933 var 9,976 ton, stannade även den vid en obetydligt mindre mängd, nämligen 9,954 ton.

Oberoende av den oförmånliga marknaden för lantbruksprodukter har lantbruksbefolkningens ekonomiska ställning avsevärt förbättrats under senaste år. Orsaken härtill är utom den goda skörden inverkan av de allmänna konjunkturen på denna befolknings förhållanden. Den viktigaste faktorn var, att trävarumarknadens förbättring var ägnad att öka de inkomster, som landsbefolkningen får dels av skogsförsäljning, dels åter av skogs- och flottningsarbeten. Enligt gjorda beräkningar erhöles landsbefolkningen av dessa källor inkomster till ett belopp av c:a 1,950 milj. mk, medan motsvarande inkomst år 1933 var 1,725 milj. mot endast resp. 830 och 510 milj. mk åren 1932 och 1931. Stegningen i dessa belopp har möjliggjort en ökning i landsbefolkningens köpkraft och levnadsstandardens höjning.

Även på ett annat sätt lättades jordägarnas ställning kännbart genom förbättringen av de allmänna konjunkturen. Räntefoten nedgick avsevärt under senaste år, såsom senare skall visas. I samma riktning inverkade statens fortsatta åtgärder för stabiliseringen av lantbrukets skulder. Men ehuru de skuldsatta lantbrukarnas ekonomiska ställning blivit lättare, fanns det dock ett stort antal sådana, vilkas ställning icke kunde räddas; på exekutiv auktion såldes senaste år inalles 3,428 lägenheter, d. v. s. något färre än år 1933, då deras antal var 4,267.

Arbetsmarknaden.

Då produktionsverksamheten och framför allt skogsarbetena blevo livligare, minskades arbetslösheten avsevärt. Vid utgången av år 1933 fanns det enligt den officiella

statistiken c:a 41,000 arbetslösa, men vid utgången av senaste år hade denna siffra krympt ihop till 19,200, alltså till mindre än hälften. Antalet arbetslösa var då endast 22 % av den siffra, som deras antal nått i slutet av år 1931. Men ehuru arbetsmarknaden kännbart förbättrats, får man icke förbise det faktum, att det fortfarande finnes rätt så mycket arbetslösa. Även den bland de intellektuella arbetarna rådande arbetslösheten är bekymmersam.

Efter en lång mellantid uppkom senaste år, då arbetsmarknaden förbättrades, åter en del arbetskonflikter. Den mest betydande var byggnadsarbetarstrejken, som var ägnad att hindra uppsvinget i byggnadsverksamheten. Arbetslösheten ha på en del områden förhöjts, ehuru skogsarbetarnas löner flerstädes hållit sig alltför låga. Mer har dock på förbättringen av arbetarkretsarnas köpkraft inverkat å ena sidan minskningen i arbetslösheten, å den andra övergången till fulla arbetsveckor.

Utrikeshandeln.

Utrikeshandeln blev märkbart livligare. *Importvolymen* ökades med 29 % och var sålunda 52 % större än år 1932, då den var som minst. Det oaktat var den fortfarande 12 % lägre än toppsiffran för år 1928. Då medelprisen på importvarorna sjönko med 6 %, har stegringen i importvärdet icke varit lika kraftig. Inalles infördes varor till ett värde av 4,772.1 milj. mk, varför ökningen sedan år 1933 var 844.0 milj. mk eller 21 %. *Exporten* har till sin volym icke ökat ens närmelsevis så mycket som importen; stegringen var endast 9 %. Oberoende härav var exportvolymen, som redan tidigare ökat kännbart, större än för något tidigare år och översteg senaste högkonjunkturs toppsiffra med 20 %. *Exporten* under redogörelseåret var i det avseendet förmånlig, att genomsnittsprisen på exportvarorna

voro 8 % högre än år 1933. *Sålunda* steg totalvärdet av exporten till 6,217.0 milj. mk, varför ökningen sedan föregående år var 919.3 milj. mk eller 17 %.

Ökningen i exporten berodde i huvudsak av den gynnsamma trävarumarknaden, vilken, såsom redan nämdes, möjliggjorde en export av större kvantiteter än tidigare till höjda pris. För exporten av olika slag av trävaror inflöt till vårt land inalles 3,019.8 milj. mk, d. v. s. 749.4 milj. mer än år 1933 och 1,362.6 milj. mer än år 1932. För pappersindustrialstren erhöles 2,278.0 milj. mk eller 170.1 milj. mk mer än år 1933. Däremot erhöles för exporterade lantbruksprodukter endast 399.1 milj. mk eller 79.3 milj. mk mindre än år 1933, vartill bidrog såväl nedgången i prisen som den tidigare nämnda minskningen i de utförda kvantiteterna.

Till ökningen av importen bidro de flesta viktigare varuslag, dock sålunda, att införseln av sådana varor, som tjäna produktionen, växte mer än de varor, som direkte användas till konsumtion. Av hela importen hörde 63 % till den förra, 37 % åter till den senare, medan motsvarande relationstal för det närmast föregående året voro resp. 60 och 40 % samt under den senaste högkonjunkturen i allmänhet c:a 50 och 50 %. Då exportvärdet växte mer än importvärdet, gestaltade sig handelsbalansen förmånligare än för något annat tidigare år. *Exportöverskottet* var nämligen 1,444.9 milj. mk mot 1,369.6 och 1,129.2 milj. mk för de två närmast föregående åren.

Intrikeshandeln.

Intrikeshandeln tog ett uppsving på nästan alla områden, vilket ådagalade, att köpförmågan och köplusten hos folkets breda lager åter förbättrats. Enligt uppgifter, som insamlats av nio partiaffärer, var deras försäljning för redogörelseåret

10.3 % större än för närmast föregående år. I jämförelse med år 1932, då försäljningen nådde sitt minimum, var ökningen 21.3 %. Försäljningen var ungefär lika stor som år 1930 men fortfarande mindre än åren 1928—29.

Samfärdseln.

Den ökade livaktigheten i det ekonomiska livet inverkade i avsevärd mån även på samfärdseln. Per järnväg transporterades senaste år 12.5 milj. ton gods eller mer än under något tidigare år. Jämfört med närmast föregående år var ökningen 21 %. Även sjöfarten överskred under redogörelseåret det maximum, som nåtts under senaste högkonjunktur. I jämförelse med år 1933 är stegringen 14 %.

Penning- och kapitalmarknaden.

Efter den i slutet av år 1932 inträffade vändningen medförde utvecklingen under år 1933 en avsevärd lättnad i penningmarknaden. Denna utveckling fortsatte även under redogörelseåret; vid dess slut var penningmarknaden sålunda lättare än på årtionden. Till denna utveckling, vars grundorsak uppenbarligen till en stor del var utrikeshandels betydande exportöverskott, bidrog å ena sidan den fortgående inskränkningen i bankernas utlåning, å den andra det mycket rikliga tillflödet av sparkapital till kreditinrättningarna.

Depositionerna i samtliga kreditinrättningar ökades under senaste år med 835.8 milj. mk eller 7.3 % av beloppet för föregående år. För jämförelsens skull kan nämnas, att ökningen i depositionerna år 1933 var 441.1 miljoner, men att deras belopp under åren 1932 och 1931 minskats med resp. 179.0 och 353.2 milj. mk. Ehuru ökningen för år 1934 icke nådde samma nivå som de tal, vilka angiva ökningen under den senaste högkonjunkturen, kan

den dock anses som mycket tillfredsställande.

Å andra sidan inskränktes bankernas kreditgivning under senaste år, nämligen Finlands Banks totala kreditgivning med 43.2 milj. mk eller 6.0 % och affärsbankernas kreditgivning med 173.1 milj. eller 2.3 %. Till inskränkningen av bankkrediten bidrog för sin del förbättringen i affärsföretagens egen finansiella ställning, varför många av dem kommo till rätta med mindre kredit än tidigare. Delvis är denna inskränkning i kreditvolymen skenbar, en följd av bankkrediternas förvandling till långvariga obligationskrediter. Obligationsmarknaden var nämligen synnerligen livaktig. Inalles emitterades inhemska obligationslån till ett nominellt belopp av 740 milj. mk, medan motsvarande belopp för år 1933 var 300 miljoner, vilket även det var stort för finska förhållanden. Till nämnda summa ha icke räknats egentliga konverteringslån, vilka belöpte sig till inemot 600 milj. mk.

Affärsbankernas ställning var redan vid redogörelseårets ingång jämförelsevis lätt och fortsatte förbättringen under årets lopp, varför affärsbankerna nådde en för dem sällsynt likviditet. Vid början av året var spänningen mellan affärsbankernas utlåning och inlåning, vilken ofta benämnes penningmarknadens stramhetsindex, liten, nämligen 141.7 milj. mk, medan densamma ett år tidigare var 1,063.9 och vid utgången av år 1929 2,084.8 milj. mk. Under redogörelseåret minskades spänningen ytterligare; redan i slutet av mars översteg inlåningen utlåningen och denna utveckling fortgick med smärre undantag till årets slut, då affärsbankernas inlåning översteg utlåningen med 493.7 milj. mk. Någon rediskontering ha affärsbankerna icke anlitat under hela redogörelseåret. Tvärtom voro en del bankers kassor exceptionellt stora, varför de hade uppenbara svårigheter att finna lämpliga placeringar. Det

sammanlagda beloppet av alla bankers kassor utgjorde ultimo juli 563.3 milj. mk, varefter detsamma åter nedgick. Härpå beror bl. a. stegringen i affärsbankernas obligationsportfölj från 292.5 milj. mk vid redogörelseårets början till 686.9 milj. mk vid dess utgång. Även affärsbankernas ställning till utlandet präglades av lättnad, likasom hela landets betalningsförhållande var förmånligt. Affärsbankernas utländska nettotillgodohavanden ökades under året med 228.4 milj. mk till 371.7 milj. mk och överstego sålunda tidigare toppsiffror.

Finlands Banks ställning förstärktes, såsom i det följande skall påvisas, alldeles på samma sätt som affärsbankernas och var den vid årets slut starkare än någonsin tidigare.

Lättnaden i penningmarknaden framgår även av många andra siffror, som belysa olika sidor av densamma. Utöver det redan anförda, må nämnas, att antalet anhängiggjorda konkurser var endast 804 mot 1,251 år 1933 och 2,417 år 1931. Antalet protesterade växlar sjönk till 4,013, medan detsamma under föregående år var 8,735 och år 1931 26,343; deras kapitalvärde var endast 18.8 milj. mk, medan det år 1931 var 162.7 miljoner. En riklig tillgång på pengar ådagalägger stegringen i fondbörsens årsomsättning till 307.0 milj. mk mot resp. 195.7 och 162.4 miljoner de närmast föregående åren. Aktiekurserna stegrades enligt Unitas aktieindex från 123 poäng i december 1933 till 142 i december 1934.

Räntefoten.

Då penningmarknaden på allt vis blev lättare, fortgick den räntesänkning, som tagit sin början under de föregående åren. Finlands Bank sänkte i början av december sin diskontranta med $\frac{1}{2}$ %, så att detsamma nedgick till 4 %. Sålunda nådde diskontrantan en nivå, som den icke haft

sedan åren 1895—96 och som även därförinnan endast ett par gånger tillämpats. Även övriga räntor nedgingo längs hela linjen, vilket speciellt tydligt framträder i talrika konverteringar av obligationslån till en lägre ränta likasom däri, att de nya obligationslånen ränta var c:a $1-1\frac{1}{2}$ % lägre än för de ett år tidigare emitterade lånen.

Depositionsräntan, vars nivå fastställdes av penninginrättningarnas gemensamma nämnd, sänktes vid årsskiftet till $3\frac{3}{4}-4\frac{1}{4}$ %. Härigenom sjönk räntefoten även i detta hänseende till en nivå, som den icke nått sedan 1880-talet. Finland har tydligen nu sent omsider blivit befriat från den tunga de höga räntorna inneburet och som till en stor del var föranledd av inflationen.

Betalningsbalansen och kapitalrörelsen.

Finlands betalningsbalans har i allmänhet den strukturen, att handelsbalansen härvidlag intager en avgörande ställning: om utrikeshandeln visar ett exportöverskott, överskjuta inkomsterna i betalningsbalansen utgifterna med ett motsvarande belopp; om utrikeshandeln däremot företer ett importöverskott, understiga inkomsterna i betalningsbalansen utgifterna i motsvarande grad. På grund härav kan man beräkna, att senaste års betalningsbalans, om kapitalrörelsen lämnas utanför kalkylen, slutar på ett inkomstöverskott av 1,400—1,500 milj. mk. Med en så stor summa har man sålunda kunnat avkorta landets utländska skulder eller öka tillgodohavandena i utlandet. Definitiva uppgifter om senaste års kapitalrörelse föreligga ännu icke, men kan man beräkna, att landets långfristiga skulder avkortats med c:a 400 milj. mk. Å andra sidan visa de utförda beräkningarna, att landets kortfristiga skulder till utlandet minskats med ungefär 340 milj. mk och att våra kortfristiga till-

godohavanden i utlandet samtidigt stegrats med 570 miljoner. Då utvecklingen även under de närmast föregående åren gått kraftigt i samma riktning, har följden blivit, att vårt lands kända nettoskuld, som i slutet av år 1930 uppskattades till c:a 8,000 milj. mk numera sjunkit under 4,000 milj. mk, då de utländska valutorna fortfarande räknas enligt parikurs. En dylik förbättring i betalningsförhållandet till utlandet är ett gott bevis därpå, i vilken mån Finland under de gångna svåra åren förmått befästa sin ekonomiska ställning.

Finska markens värde och prisnivån.

Finska markens värde höll sig under hela året oförändrat i sitt förhållande till det engelska pundet och till de övriga länders valutor, som tillhörde pundgruppen. I detta avseende ha valutaförhållandena alltså varit mycket stabila. Av detta fasta förhållande följde å andra sidan, att finska marken i relation till guldvalutorna blev underkastad samma värdefluktuationer som pundet, m. a. o. nedgick i värde uttryckt i guld. Vid ingången av redogörelseåret hade finska marken 57.2 % av sitt guld-

värde men hade detta vid årets slut nedgått till 51.4 %.

Å andra sidan höll sig finska markens värde uttryckt i prisen på varor mycket stabilt under hela senaste år. Partiprisindex stod nämligen i genomsnitt på 90 poäng mot 89 poäng år 1933 och 90 poäng år 1932. Markens värde var sålunda fortfarande 10 % högre än år 1926, vilket år man vanligen anser som ett normalår.

Levnadskostnadsindex var år 1934 i genomsnitt 983, medan den närmast föregående år var 1,001 poäng. För jämförelsens skull må nämnas, att levnadskostnadsindex år 1928, då den var som högst, var 1,233 poäng, varför den senaste år var c:a 20 % lägre än då.

Ehuru prisnivån, sådan som den framträder i partiprisindexen, höll sig någorlunda oförändrad jämfört med de närmast föregående åren, innebär detta icke, att samtliga pris skulle ha förblivit oförändrade. I det föregående har även berörts en del förändringar i olika varugrupperns inbördes prisförhållanden, vilka kunna ha mycket kämbart inflytande på vårt lands ekonomiska liv oberoende därav, om den allmänna prisnivån förblir oförändrad.

Finlands Banks verksamhet.

Penningvärdet och valutahandeln.

De tekniska faktorer, som bidraga till att upprätthålla osäkerheten i världens penningförhållanden och vilka under de senaste åren tidvis givit upphov till avsevärd oro, utövade sitt inflytande även under senaste år, men kommo de icke att föranleda nämnvärda störningar i valutakurserna. Härigenom kunde den stabilisering i penningvärdet, vilken började redan år 1933, fortgå under senaste år. Kurserna å de till den s. k. pundgruppen hörande ländernas mynt ha i förhållande till varandra hållit sig någorlunda fasta under hela året. Och då pundkursen samtidigt som den försvagats i förhållande till guldet (franska francs) hållit sig någorlunda stabil i förhållande till varor, kan man om alla dessa länders myntvärden säga detsamma. Men även övriga länders mynt ha visat uppenbara tecken till stabilisering. Finlands Banks dollarnotering har varierat endast mellan 46:55 och 43:85 och har medelkursen för året varit 45:10, vilket visar att förhållandet mellan dollar och pund redan nått en viss stabilitet. Tyska markens kurs har ännu visat sig vara något osäker, men även fluktuationerna i noteringarna av densamma ha dock varit relativt obetydliga.

Oavsett denna uppenbara stabilisering av penningförhållandena har intet enda av de länder, som i anledning av rubbningarna år 1931 övergåvo guldmyntfoten, ännu återvänt till densamma. Ej heller i vårt eget land har man ännu ansett tiden vara inne för denna åtgärd utan funnit för nö-

digt att fortsätta med det temporära läget och uppskjuta återgången till guldmyntfoten till längre fram. På framställan av Bankfullmäktige har Finlands Bank genom förordning berättigats att till utgången av år 1935 avvika från de bestämmelser i dess reglemente, som gälla inlösen av sedlar.

Såsom av den i det föregående givna ekonomiska översikten framgått, har vårt lands ekonomiska ställning fortgående förbättrats under senaste år. Speciellt har handelsbalansen varit förmånlig för vårt land. I huvudsak på grund härav har upprätthållandet av vårt mynts värde under det gångna året icke mer föranlett några särskilda svårigheter.

Valutaförrådet, som redan under år 1933 ökades synnerligen kraftigt, har fortfarande tillväxt. Detsamma utgjorde i början av året 954.0 milj. mk, ökades ytterligare till slutet av mars, då det var 1,054.3 milj. mk, minskades därefter åter till slutet av juni till 933.9 milj. mk, men växte sedan oavbrutet, så att det vid årets utgång var 1,328.0 milj. mk.

Valutahandeln har under hela året varit fullständigt fri.

Den förenämnda stabiliseringen i penningförhållandena avspeglas tydligt i Finlands Banks noteringar. Pundets kurs i mark har under hela året förblivit densamma, nämligen Fmk 227:—, noteringen på svenska kronor har likaså hela året hållit sig stabil, nämligen vid Fmk 1,171:—. Noteringarna å danska och norska kronor ha blott en gång förändrats något. Växlingarna i noteringarna å dollar ha redan berörts.

Utlåningen.

Den lättnad, som kunde iakttagas i vårt lands penningförhållanden år 1933, framträdde ännu kännbarare senaste år. Ett mycket tydligt tecken därpå är bl. a. Finlands Banks räntenivå, vilken nu är lägre än på långa tider. Även en annan speciell företeelse i Finlands Banks verksamhet ådagalägger, att en betydande förändring ägt rum i penningförhållandena, nämligen den, att privatbankerna icke under hela året behövt anlita rediskonteringskredit i Finlands Bank. En dylik situation har icke inträffat sedan rediskonteringen allmännare togs i bruk.

Beloppet av direkte diskonterade växlar, vilket i början av året var 574.8 milj. mk, stegrades visserligen under årets första månader så, att det i slutet av maj var 802.8 milj. mk. Men därefter nedgick det åter till slutet av året till 542.9 milj. mk, vilket är 31.9 milj. mk mindre än beloppet i början av året. Totalbeloppet av hypotekslånen stegrades något under årets lopp, medan kassakreditiven minskades med nära en tredjedel.

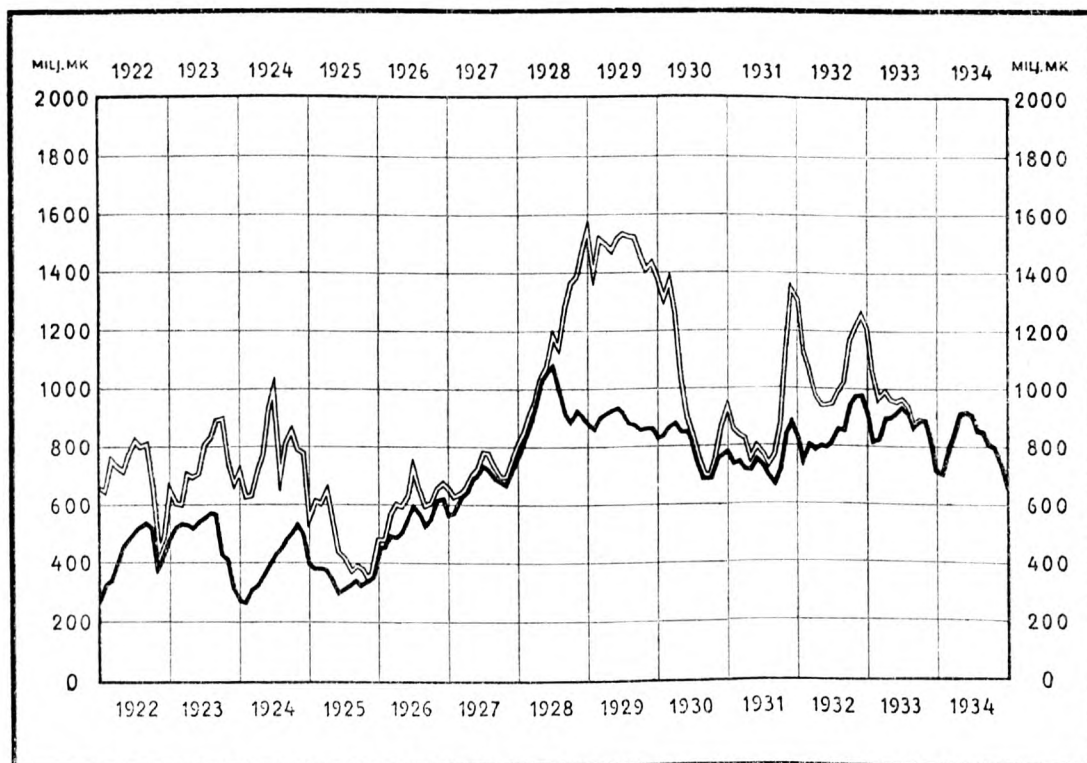
Bankens hela inhemska utlåning belöpte sig vid årets början till 715.6 milj. mk, ökades till slutet av maj till 919.9 milj. mk, men minskades därefter så, att den vid årets utgång var 672.4 milj. mk eller 6.0 % mindre än i början av året.

Totalbeloppet av Bankens inhemska utlåning var vid årets utgång mindre än hälften av de åren 1928 och 1929 nådda maximibeloppen. Det högsta beloppet av den inhemska kreditgivningen vid slutet av resp. månader var nämligen år 1928 1,556 milj., år 1929 1,533 milj., år 1930 1,372 milj., år 1931 1,349 milj. och år 1932 1,259 milj. mk. Bankens utlåning var dock, oberoende av den avsevärda minskningen, ännu på den nivå, vilken dess årliga maximibelopp vanligen nådde under tidigare normala år. Kreditgivningen för affärsverksamhet överskred nämligen före år 1928 endast en gång, d. v. s. år 1924, en miljard, men steg annars, då den var som högst, till 700—900 milj. mk.

De månatliga växlingarna i Bankens inhemska kreditgivning såväl beträffande de olika kreditformerna som totalbeloppet under år 1934 framgår av följande tabell.

Finlands Banks inhemska kreditgivning år 1934.

Utgången av månaden	Direkte diskonterade växlar milj. mk	Hypotekslån milj. mk	Kassakreditiv milj. mk	Rediskonteringar milj. mk	Summa milj. mk
1933					
December	574.8	50.5	90.3	—	715.6
1934					
Januari	577.8	49.8	80.3	—	707.9
Februari	658.5	50.0	87.2	—	795.7
Mars	717.1	43.5	83.8	—	844.4
April	793.5	44.5	76.7	—	914.7
Maj	802.8	45.0	72.1	—	919.9
Juni	798.9	56.5	54.4	—	909.8
Juli	744.8	56.0	54.7	—	855.5
Augusti	730.1	67.7	52.4	—	850.2
September	684.0	66.9	56.2	—	807.1
Oktober	662.0	67.6	67.7	—	797.3
November	609.0	66.5	67.7	—	743.2
December	542.9	64.2	65.3	—	672.4

Finlands Banks utlåning för affärsändamål åren 1922—34. Den undre linjen direkt, den övre total utlåning.

Vid årets slut innehöll Bankens portfölj inhemska växlar till ett belopp av 542.9 milj. mk, såsom redan nämndes alla direkte diskonterade. Växlarna utgjorde sålunda 80.7 % av Bankens inhemska utlåning. Denna proportion har på senare tider hållit sig ungefär oförändrad. Vid utgången

	31/12 1925	31/12 1926	31/12 1927	31/12 1928	31/12 1929	31/12 1930	31/12 1931	31/12 1932	31/12 1933	31/12 1934
Exportindustrins växlar	35.87	46.12	53.86	55.82	59.07	63.02	64.41	65.47	78.53	87.98
Hemmamarknadsindustrins växlar	23.39	14.66	15.77	16.99	14.77	13.12	16.15	16.44	10.18	4.14
Handelsfirmors växlar	36.76	37.44	28.82	24.80	24.11	21.38	17.82	16.46	10.29	6.97
Övriga växlar	3.98	1.78	1.55	2.39	2.05	2.48	1.62	1.63	1.00	0.91

Räntesatserna.

Den fortgående lättningen och stabiliseringen i penningläget har speciellt tydligt

av år 1933 utgjorde växlarna 80.3 %, år 1932 82.3 % och år 1931 82.8 % av hela den inhemska utlåningen.

De av Banken direkte diskonterade växlar fördelade sig procentuellt på följande sätt:

framträtt i räntefotens utveckling. Det har icke förgått mer än drygt tre år sedan dess det var nödvändigt att i samband med suspenderingen av guldmyntfoten höja Fin-

lands Banks räntesatser så, att det lägsta diskontot blev 9 %. Visserligen kunde man då redan efter några veckors förlopp verkställa en sänkning av 1 %. Men ännu i början av år 1933 var den lägsta diskontoräntan 6 1/2 %. Under nämnda år sänktes räntorna fyra gånger, med en halv procent i gången, så att den lägsta räntan vid början av året var 4 1/2 %. Efter den sistlidne december vidtagna sänkningen av 1/2 % är den lägsta diskontoräntan 4 %, på vilken nivå den senast var år 1896 och under vilken den icke varit under hela den tid vårt land haft eget mynt och under vilken Finlands Bank alltså fungerat som vårt lands egentliga statsbank.

Sedelstocken.

I Bankfullmäktiges berättelse för år 1933 framhölls, att den småningom skeende återhämtningen i det ekonomiska livet redan nämnda år avspeglades även i utvecklingen

av sedelstocken. Medan sedelstocken ännu år 1932 visade en rätt så kännbar tendens att minska, kunde under år 1933 förmärkas en utveckling i motsatt riktning. Senaste år minskades sedelstocken, som i början av året var 1,183.6 milj. mk, först något, men växte sedan kännbart och belöpte sig i slutet av mars till 1,321.8 milj. mk. Härefter varierade dess belopp något, men höll sig dock avsevärt större än sedelstocken under föregående år och uppgick vid utgången av året till 1,277.4 milj. mk, d. v. s. 93.8 milj. mk eller 7.9 % större än i början av året. Sedan den 31 december 1932, då sedelstocken nådde sitt minimum för ulti-
timo av året, har den intill slutet av senaste år stegrats med 192.1 milj. mk eller 17.7 %.

Följande sammanställning utvisar beloppen av de olika tillgångar, mot vilka Banken är berättigad att utgiva sedlar, vid utgången av år 1933 samt vid resp. kvartalsslut senaste år.

	30/12 1933 milj. mk	29/3 1934 milj. mk	30/6 1934 milj. mk	30/9 1934 milj. mk	31/12 1934 milj. mk
Guldkassa	322.6	322.6	322.6	322.6	322.5
Korrespondenter i utlandet	954.0	1,054.4	933.9	1,121.7	1,328.0
Kreditiv i utlandet	—	—	—	—	—
Växlar å utländskt mynt	371.0	328.2	317.3	272.7	117.1
Obligationer å utländskt mynt	—	—	—	—	—
Banksedlar och kuponger å utländskt mynt	1.7	1.1	1.0	1.2	2.0
Växlar å finskt mynt	574.8	717.1	799.0	684.0	542.9
Summa	2,224.1	2,423.4	2,373.8	2,402.2	2,312.5

Täckningsförhållandet har redan under två år förbättrats i snabb takt. Den primära sedeltäckningen (guldkassa och utländska valutor) var i slutet av år 1931 46.1 % av vid anfordran betalbara förbindelser. Intill utgången av år 1933 hade proportionen stigit till 80.6 %. Och senaste år ökades den primära sedeltäckningen så, att den vid utgången av året var någorlunda lika stor som de vid anfordran betalbara förbindelserna eller närmare bestämt 100.2 % av dem. Om man granskar den viktigaste delen av de vid anfordran

betalbara förbindelserna, sedelstocken, observerar man, att den primära sedeltäckningen vid slutet av året vida översteg sedelstocken, i det den var 129.2 % av sedelstocken, medan detta förhållande ännu i slutet av år 1931 var 55.4 %.

Denna utveckling beror av ökningen i valutaförrådet. Guldkassan höll sig nämligen under hela senaste år ungefär lika stor. Däremot ökades valutaförrådet med 374 milj. mk. Då ökningen i sedelstocken var endast 93.7 milj. mk och de övriga vid anfordran betalbara förbindelserna tvärtom

minskades med 29.7 milj. mk, var följden, att täckningen blev så stark som tidigare anförts.

Sedelutgivningsrätten utan avdrag för bristande supplementär täckning har under år 1934 varierat mellan 2,862.5 miljoner mark (15/12) och 2,430.8 miljoner mark (15/6). Motsvarande obegagnade sedelutgivningsrätt har växlat mellan 1,198.5 miljoner mark (15/12) och 701.2 miljoner mark (31/5). Dessa belopp utgjorde det förra 41.9 och det senare 28.0 % av den totala sedelutgivningsrätten.

I det följande jämföres noggrannare Bankens sedelutgivningsrätt och dess användning vid utgången av senaste år med motsvarande ställning i slutet av föregående år.

Sedelutgivningsrätt.

	^{30/12} 1933 milj. mk	^{31/12} 1934 milj. mk
Guld-kassa och utländska valutor	1,276.6	1,650.5
Sedelutgivningsrätt där- utöver	1,200.0	1,200.0
Sedelutgivningsrätt	<u>2,476.6</u>	<u>2,850.5</u>

Begagnat belopp.

Utelöpande sedlar	1,183.6	1,277.4
Övriga avista förbindelser	400.0	370.3
Å beviljade kassakreditiv innehållande	73.7	66.7
Begagnad sedelutgivnings- rätt	<u>1,657.3</u>	<u>1,714.4</u>

Sedelutgivningsreserv.

	^{30/12} 1933 milj. mk	^{31/12} 1934 milj. mk
Omedelbart disponibel ..	566.8	598.1
Beroende av ökad supple- mentär täckning	252.5	538.0
Total sedelutgivningsre- serv	<u>819.3</u>	<u>1,136.1</u>
Begagnat belopp och re- serv	<u>2,476.6</u>	<u>2,850.5</u>

Av sammanställningen framgår, att genom ökningen i valutaförrådet, medan guld-kassan hållit sig oförändrad, sedelutgivningsrätten i avsevärd mån ökats. Då de vid anfordran betalbara förbindelserna ökats blott obetydligt, har härav föranletts en betydande stegring i sedelutgivningsreserven. Stegringen är inalles 316.8 milj. mk. Minskningen i Bankens utlåning, framförallt avsaknaden av rediskonterin-garna, har föranlett, att av sedelutgivningsreserven en avsevärd del är beroende av ökningen i den supplementära täckningen. Även den disponibla sedelutgivningsreser-ven kan dock anses vara tillräcklig.

Bankens förhållande till staten.

Statsverket har under året icke anlitat kredit i Finlands Bank. Även å utländskt mynt lydande finska statsobligationers räkning har under året förblivit relativt oförändrad med undantag för vid bokslutet verkställda ändringar i bokföringsvärdet.

Banken har under året deltagit i kon-verteringen av statens såväl inhemska som utländska lån.

Bankens bokslut.

I det föregående har redan berörts flere hänseenden, i vilka Finlands Banks ställning undergått förändringar under senaste år. I det följande skall Bankens bilans granskas mer i detalj.

Bilansen.

Olikheterna mellan Bankens bilanser för senaste år och året därförinnan framgå ur följande sammanställning:

	^{30/12} 1933 milj. mk	^{31/12} 1934 milj. mk
Tillgångar:		
Guld-kassa	322.6	322.5
Korrespondenter i utlan- det	954.0	1,328.0
Kreditiv i utlandet	—	—
Växlar å utländskt mynt	371.0	117.1

	^{30/12} 1933 milj. mk	^{31/12} 1934 milj. mk
Kuponger och utländska sedlar	1.8	2.0
Växlar å finskt mynt ...	574.8	542.9
Hypotekslån	50.5	64.3
Kassakreditiv	90.3	65.3
Obligationer å finskt mynt	69.8	84.7
Obligationer å utländskt mynt	245.8	273.1
Bankfastigheter och in- ventarier	12.0	12.0
Diverse räkningar	218.8	164.9
Summa	<u>2,911.4</u>	<u>2,976.8</u>

Skulder:

Utelöpande sedlar	1,183.6	1,277.4
Statsverkets upp- och av- skrivningsräkning	55.3	162.3
Övriga upp- och avskriv- ningsräkningar	327.1	181.1
Kreditiv i utlandet	—	—
Postremissväxlar	6.6	9.8
Korrespondenter i utlan- det	2.8	11.0
Grundfond	1,000.0	1,000.0
Reservfond	203.4	205.8
Bankfastigheter och in- ventarier	12.0	12.0
Diverse räkningar	8.2	6.1
Årets vinst	112.4	111.3
Summa	<u>2,911.4</u>	<u>2,976.8</u>

Inkomster:

	År 1933 mk	År 1934 mk
Intressen å inhemska utlåning	63,850,885: 72	41,780,357: 11
„ å korrespondenter i utlandet ...	17,157,434: 35	16,258,622: 30
„ å obligationer	36,020,338: 15	39,002,044: 78
Agio	1,122,441: 59	22,540,665: 40
Provisioner	7,790,039: 14	4,750,094: 64
Influtna osäkra fordringar	—	—
Summa	<u>125,941,138: 95</u>	<u>124,331,784: 23</u>

Ökningen i utländska korrespondenters räkning har redan berörts. I den ovan anförda sammanställningen har ännu bibehållits rubriken för kreditiv i utlandet, enär Banken tidigare hade ett dylikt kreditiv t. o. m. i ett par repriser.

Beloppet av utländska växlar har minskats mycket kännbart, de inhemska däremot endast obetydligt.

Obligationernas summa har i någon mån ökat. Ökningen i statens upp- och avskrivningsräkning är en följd av förstärkningen i statens inkomstekonomi. Minskningen i övriga upp- och avskrivningsräkningar från det belopp, till vilket de snabbt stigit intill slutet av år 1933, beror därpå, att bankerna begynt i större utsträckning placera sina kassamedel.

Den obetydliga förändringen i reservfonden beror därpå, att till densamma överförts av 1933 års vinst det belopp, som återstod för Banken, 2.4 milj. mk.

Vinst- och förlusträkningen.

Gestaltningen av bankens vinst- och förlusträkningen under de två senaste åren framgår av följande sammanställning:

Utgifter:	År 1933 mk	År 1934 mk
Löner och arvoden	8,323,841: 30	8,326,547: 80
Pensioner och understöd	632,823: 95	733,973: 30
Bankfullmäktiges arvoden och expenser ..	162,620: 95	155,180: 80
Sedeltillverkningen	1,804,481: 35	1,653,477: 15
Diverse omkostnader	2,602,785: 71	2,093,703: 56
Nedskattning å obligationer och aktier	—	—
Avskrivning å inventarierna	9,209: 50	18,044: 85
Nettovinst	112,405,376: 19	111,350,856: 77
Summa	125,941,138: 95	124,331,784: 23

Bankens totala inkomster voro senaste år ungefär lika stora som år 1933. Ränteinkomsterna av den inhemska lånerörelsen sjönko visserligen avsevärt, vilket berodde därpå, att räntenivån under året var lägre än föregående år. Men denna minskning ersattes av stegringen i agioinkomsterna, vartill i huvudsak bidrog den livaktigare verksamhet Banken utövade på obligationsmarknaden.

Den på utgiftssidan framträdande ökningen i beloppet av pensioner beror av nya pensioner. Växlingarna i kostnaderna för sedeltillverkningen äro avhängiga av variationerna i behovet av nya sedlar samt av sedeltryckeriets övriga inkomster och utgifter.

Nämnvärda nybyggnader har Banken icke heller under det gångna året haft under uppförande, och skäl till avskrivningar å fastigheterna har icke förefunnits. Mindre reparationskostnader ha efter vanligheten bokförts som utgifter för fastigheterna. Vad som använts till nyanskaffning av inventarier, har även nu helt och hållet avskrivits.

Bankens nettovinst gestaltade sig för senaste år e:a 1 milj. mk mindre än för år 1933.

Vinsten utgjorde:

År	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	65.4	82.7	107.1	116.7	144.0	150.7	130.6	110.7	115.2	112.4	111.350,856
	milj. mark	.. ..	.. ..	.. ..	.. ..	.. ..	.. ..	.. ..	.. ..	.. ..	mk 77 penni.

Av 1934 års vinst har hälften eller 55,675,428 mk 37 penni överförts till reservfonden. Av andra hälften går enligt statens inkomst- och utgiftsbudget för innevarande år 55,000,000 mk till staten. Därefter återstår av det gångna årets vinst för Banken odisponerade vinstmedel till ett belopp av 675,428 mk 40 penni. Bankfullmäktige föreslå, att

dess vinstmedel, 675,428 mk 40 penni, överföras till Bankens reservfond.

Av Bankfullmäktige handlagda ärenden.

Inlösen av sedlarna.

Med stöd av Finlands Banks reglemente i den ändrade lydelse, som det erhållit genom lagen av den 30 oktober 1931, har Banken genom en redan flere gånger förnyad förordning berättigats att avvika från de i 8 § 1 momentet av sagda reglemente ingående bestämmelserna om inlösen av sedlar. Då förordningens giltighetstid i slutet av år 1934 begynte närma sig sitt slut, tog Bankens direktion, enär den ansåg att det ej ännu förefanns någon möjlighet att återgå till en myntfot knuten till guldet, initiativ till förlängning av förordningens giltighetstid. Bankfullmäktige anslöto sig till direktionens åsikt och hemställde hos Statsrådet om att Finlands Bank med stöd av en förordning skulle berättigas att intill utgången av år 1935 fortfarande få avvika från bestämmelserna i 8 § 1 momentet av reglementet.

Denna rättighet beviljades även Banken.

Pensionerna.

Under det gångna året ha Bankfullmäktige beviljat fem nya pensioner uppgående till sammanlagt 135,340: 80 mark i året.

Avskrivningen av värdelösa fordringar.

Såsom helt och hållet värdelös har avskrivits en tidigare till osäkra fordringars konto överförd fordring härstammande från år 1913, Fmk 1,462: 23.

Revisionen.

De vid 1933 års riksdag utsedda revisorerna, redaktören Artturi Aalto, kommunalrådet Aleksanteri Fränti, redaktören Kaarlo Harvala, jordbrukaren Kaapro Huittinen och jordbrukaren August Kuusisto, verkställde under tiden från den 19 februari till den 5 mars revision av Bankens räkenskaper för år 1933. I enlighet med revisorernas tillstyrkan och med stöd av stadgandena härom i Bankens reglemente ha Bankfullmäktige beviljat direktionen ansvarsfrihet för Bankens förvaltning under år 1933.

Granskningen av lånerörelsen och valutahandeln.

Bankfullmäktige ha under året sex gånger granskat Bankens lånerörelse och övriga placeringar ävensom valutahandeln, nämligen vid följande tidpunkter: den 21 februari, den 5 maj, den 17 augusti, den 22 november och den 19 december. Därutöver ha Bankfullmäktige den 19 december inspekterat sedeltryckeriet och gjort sig förtrogna med den därstädes utövade kontrollen och övervakningen.

Inventeringen och inspektionen av avdelningskontoren.

a) I huvudkontoret.

Jämlikt 6 § i sin instruktion ha Bankfullmäktige verkställt inventering av huvudkontorets kassavalv och samtliga kassor ävensom länhandlingar och säkerheter

samt panter och depositioner. De vid sagda inventeringar fastställda förhållandena ha befunnits med Bankens böcker överensstämmande.

b) I avdelningskontoren.

Bankfullmäktige ha övervakat, att avdelningskontorens handkassar och valv en gång i månaden samt växlar, skuldsedlar och panter minst tre gånger om året inventerats av kontrollanterna vid kontoren.

Dessutom ha under året samtliga avdelningskontor inspekterats.

Under Bankfullmäktiges inseende stående fonder.

Bankfullmäktige ha till Bankutskottet insänt avskrifter av räkenskaper för Längmanska och Rosenbergska fonderna samt för Elis Holms nödhjälpsfond för år 1934. Likaså ha bankfullmäktige senaste år till Utskottet insänt avskrift av räkenskaper för 1893 års undsättningsfond för år 1933. Denna fonds räkenskaper för år 1934 bliva färdiga först senare.

Kontrollanterna vid avdelningskontoren.

För år 1935 ha Bankfullmäktige på direktionens framställning utsett följande personer till kontrollanter vid avdelningskontoren och till deras suppleanter:

vid kontoret i Åbo: kontrollanter politierådmannen Ernst Petter Johan Thomé och direktören Otto Albert Timola samt suppleanter direktören Axel Merisalo och direktören Walde Wainio.

vid kontoret i Björneborg: kontrollanter direktören Johan Odert Rosengren och direktören Toivo Rintala samt suppleanter apotekaren filosofiemagister Fredrik Victor Finnberg och handlanden Juho Antti Airio.

vid kontoret i Wasa: kontrollanter borgmästaren Ivar Wilhelm Hasselblatt och direktören Lauri Aleksander Niinioja samt

suppleanter konsuln Johan Alfred Viklund och direktören Juho Viljam Waahtoniemi.

vid kontoret i Uleåborg: kontrollanter direktören Otto Alfons Karhi och justitieborgmästaren Karl Torsten Reinilä samt suppleanter direktören J. K. Korkeakivi och verkställande direktören A. Toivonen.

vid kontoret i Kuopio: kontrollanter lantmäteringenjören Pekka Juho Rinkinen och kommunalrådet Bruno Ilmoniemi samt suppleanter direktören Otto Ville Ruotsalainen och vicehäradsförordningen Gunnar Valdemar Hellén.

vid kontoret i Joensuu: kontrollanter filosofiemagistern Yrjö A. Kankaanrinta och agronomen Väinö Muukkanen samt suppleanter filosofiemagistern Taavi Kauhainen och hovrättsauskultanten Mauno Moilanen.

vid kontoret i Sordavala: kontrollanter f. d. apotekaren Sven Holsti och kronofogden Alexander Weledejff samt suppleanter direktören Robert Valentin Niskanen och kyrkoherden Oskari Fredrikki Kanervo.

vid kontoret i Wiborg: kontrollanter direktören Ernst Hämäläinen och verkställande direktören Hannes Neuvonen samt suppleanter direktören Kusti Soininen och ingenjören Erkki Koivulehto.

vid kontoret i S:t Michel: kontrollanter borgmästaren Erkki Veikko Kuokkanen och politierådmannen Otto Kinnunen samt suppleanter verkställande direktören Valter Pulkkinen och verkställande direktören Asko Savolainen.

vid kontoret i Tammerfors: kontrollanter justitierådmannen Kaarlo Haljala och verkställande direktören Mikko Petter Lampén samt suppleanter stadsdirektören Kaarlo Nordlund och fabrikanten Johan Niklas Salminen.

vid kontoret i Tavastehus: kontrollanter kommerserådet Anders Gustaf Skogster och handlanden Johan Verner Fredriksson samt suppleanter fabrikanten Kaarlo Ed-

vard Kauppinen och justitierådmannen Kalle Edvard Teikari.

vid kontoret i Jyväskylä: kontrollanter direktören Kaarlo Wilhelm Laitila och apotekaren Eugen Mansnerus samt suppleanter lektorn Herman Hämäläinen och borgmästaren Matti Soini.

vid kontoret i Kotka: kontrollanter handlanden Emil Saxell och borgmästaren Atte Mönkö samt suppleanter direktören Veikko A. Cajander och filosofiemagistern H. L. Wennerstrand.

Bankfullmäktige och revisorer.

I Bankfullmäktiges sammansättning ha icke inträffat några förändringar sedan Riksdagens elektor den 25 oktober 1933 utsågo till bankfullmäktige följande personer:

verkställande direktören Väinö Tanner,
 filosofiemagistern Jalo Lahdensuo,
 filosofiedoktorn Johan Helo,
 jordbrukaren Vihtori Vesterinen,
 generaldirektören Hannes Ryömä,
 diplomingenjören Erik von Frenckell,

chefredaktören Eino Kilpi,
 kommunalrådet Juhani Leppälä och
 kommunalrådet Taave Junnila.

Av dessa utgjorde de tre förstnämnda de ordinarie Bankfullmäktige.

Som ordförande fungerade undertecknad Tanner och som viceordförande undertecknad Lahdensuo.

Till Bankens revisorer för granskning av 1934 års räkenskaper utsågo Riksdagens elektor den 7 november 1934 följande personer:

redaktören Kaarlo Harvala och till dennes suppleant redaktören August Valta,

jordbrukaren Kaapro Huittinen och till dennes suppleant jordbrukaren Kalle Aukusti Lohi,

jordbrukaren August Kuusisto och till dennes suppleant butiksföreståndaren Onni Hiltunen,

kommunalrådet Aleksanteri Fränti och till dennes suppleant ekonomen Paavo Saarinen samt

redaktören Artturi Aalto och till dennes suppleant småbrukaren Matti Lepistö.

Helsingfors den 6 mars 1935.

VÄINÖ TANNER.

Jalo Lahdensuo.
Erik v. Frenckell.

Johan Helo.
Eino Kilpi.

Vihtori Vesterinen.
Juhani Leppälä.

Hannes Ryömä.
Taave Junnila.

K. N. Rauhala.